

**Taristuministri 17. septembri 2024. a
määruse nr 59 „Ida-Virumaa korterelamute energiatõhususe toetuse tingimused“
muutmise eelnõu seletuskiri**

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrus kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõike 2 alusel.

Muudatusega pikendatakse projekti abikõlblikkuse perioodi nelja kuu võrra. Muudatuse eesmärk on tagada toetuse andmise eesmärkide ja tulemuste saavutamine. Kavandatud tähtaeg jääb Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrusega nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused” (edaspidi *ühendmäärus*) § 15 lõike 1 punktis 2 sätestatud tähtaja piiresse.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja koostas Kliimaministeeriumi ehituse ja elukeskkonna osakonna peaspetsialist Kaie Kunst (tel 625 6366, e-post kaie.kunst@kliimaministeerium.ee). Eelnõu õigusekspertiisi tegi Kliimaministeeriumi õigusosakonna jurist Rene Lauk (rene.lauk@kliimaministeerium.ee). Eelnõu ja seletuskirja toimetas keeleliselt Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Moonika Kuusk (moonika.kuusk@justdigi.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõuga sätestatakse projekti abikõlblikkuse perioodi lõpptähtpäevaks 31. detsember 2026.

Määruse § 7 lõike 2 kohaselt tuleb toetuse saajal projekti tegevused lõpetada hiljemalt 31. augustil 2026.

Määruse § 30 lõike 5 kohaselt tuleb toetuse saajal toetuse lõppmakse taotlus esitada hiljemalt 31. augustil 2026.

Teadaolevalt on ühel toetuse saajal ilmnenu asjaolud, mis mõjutavad projekti tähtaegset valmimist. Toetuse saaja on rakendusüksust teavitanud, et neil ei ole võimalik 2026. aasta augusti lõpu tähtaega täita. Rakendusüksuse hinnangul peaks selle ühe projekti mõju olema maksimaalselt paarsada tuhat eurot nõutud väljamaksete määra saavutamise kontekstis ning ülejäänud projektide (13, kokku 14) puhul eeldatakse, et ei ole probleeme projektide tähtaegse lõpetamisega.

Ühendmääruse § 15 lõike 1 punkti 2 kohaselt peab projekti abikõlblikkuse periood jääma ajavahemikku 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2029.

Ülaltoodut arvestades on põhjendatud projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamine ühendmääruses sätestatud tähtaja piires, s.o kuni 31. detsembrini 2026. Toetuse andmise

tingimuste väljatöötamisel sätestatud nn puhveraja vabastamine annab toetuse saajate piisava aja toetatavate tegevuste lõpetamiseks ja tulemuste saavutamiseks.

Lõppmakse taotluse esitamise uueks tähtpäevaks sätestatakse samuti 31. detsember 2026. Muudatus on seotud projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamisega.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43) ja määrusega (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (ELT L 231, 30.06.2021, lk 60–93).

4. Määruse mõjud

Eelnõuga pikendatakse projekti abikõlblikkuse perioodi 31. detsembrini 2026. Perioodi pikendamine annab toetatavate tegevuste lõpetamisega raskustesse sattunud toetuse saajale võimaluse rekonstrueerimistööd lõpetada. Muudatusel on positiivne mõju meetme eesmärkide saavutamisele, tagades projekti lõpetamise.

Otsene mõju elu- ja looduskeskkonnale, regionaalarengule ning laiemalt majandusele tuleneb toetusest, mitte eelnõust, mille mõju on pigem kaudne. Muudatus aitab kaasa toetuse andmise eesmärkide saavutamisele.

Määruse rakendamisega ei kaasne olulist mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele, sotsiaalvaldkonnale, riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele ega muud otsest või kaudset olulist mõju.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulusid ega -tulusid ega -tegevusi kohaliku omavalitsuse üksustele ega riigile.

Toetust rahastatakse Õiglase Ülemineku Fondi korterelamute rekonstrueerimiseks ettenähtud vahenditest. Toetuse kogueelarve on 15 mln eurot.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine ja huvirühmade kaasamine ning avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi vahendusel kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja Riigi Tugiteenuste Keskusele. Eelnõu kooskõlastati vaikimisi.